

CENTENAR. CONSTANTIN TEAȘCĂ – ISTORIC, FĂURITOR ȘI COMENTATOR AL ACTULUI FOTBALISTIC

*

CENTENARY. CONSTANTIN TEAȘCĂ – HISTORIAN, CREATOR AND COMMENTATOR OF THE FOOTBALL ACT

*

CENTENAIRE. CONSTANTIN TEAȘCĂ – HISTORIQUE, CRÉATEUR ET COMMENTATEUR DU FOOTBALL ACT

Conf. Univ. Dr. Ioan DĂNILĂ¹

Rezumat: *Materialul de față este un omagiu adus medalion consacrat unuia dintre cele mai pitorești personaje din sportul românesc și, deopotrivă, din literatura de profil. Constantin Teașcă, antrenor și autor al unor cărți de succes în domeniu. Personajul însemnărilor de față nu a făcut parte dintre cei alinați de destin. Deși a alcătuit câteva lucrări despre fotbal atent elaborate, nici una nu-și află locul în bibliografia consultată de noi, iar unele dintre cele care ilustrează reportajul sau meditația pe tema eticii sportive în general nu au fost comentate dintr-o perspectivă literară.*

Cuvinte cheie: *antrenor, fotbal, antrenor emerit, publicist*

*

Abstract: *The present material is a tribute to the medallion dedicated to one of the most picturesque characters in Romanian sports and, likewise, in the relevant literature. Constantin Teașcă, coach and author of successful books in the field. The character of the present notes was not one of those touched by destiny. Although he composed several carefully elaborated works on football, none of them find their place in the bibliography consulted by us, and some of those that illustrate the reportage or the meditation on the theme of sports ethics in general have not been commented on from a literary perspective.*

Key words: *coach, football, emeritus coach, publicist*

*

Résumé: *Le présent matériel est un hommage au médaillon dédié à l'un des personnages les plus pittoresques du sport roumain et, de même, de la littérature pertinente. Constantin Teașcă, entraîneur et auteur de livres à succès dans le domaine. Le caractère des présentes notes n'était pas de ceux touchés par le destin. Bien qu'il ait composé plusieurs ouvrages soigneusement élaborés sur le football, aucun d'entre eux ne trouve sa place dans la bibliographie que nous avons consultée, et certains de ceux qui illustrent le reportage ou la méditation sur le thème de l'éthique sportive en général n'ont pas été commentés d'un point de vue littéraire. perspective.*

Mots clés : *entraîneur, football, entraîneur émérite, publiciste*

---

¹ Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău

Măcar la 100 de ani

Parafrazând rubrica din săptămânalul „Flacăra lui Adrian Păunescu” „Măcar în calendar”, care consemnează aniversările și comemorările cuprinse în intervalul de la o ediție la alta, îndrăznim să așezăm în pagină acest medalion consacrat unuia dintre cele mai pitorești personaje din sportul românesc și, deopotrivă, din literatura de profil. Constantin Tească (22 sept. 1922, Giurgiu – 30 iul. 1996, București), ca antrenor de fotbal în Bacău, „s-a remarcat prin impunerea unei discipline de fier și prin întinerirea masivă a lotului de jucători”²⁾, fiind totodată „autorul unor cărți de succes”³⁾.

Profiluri în lucrări de informare

În afară de portretul sintetic realizat de ziaristul sportiv Ștefan Olteanu în *Enciclopedia județului Bacău*, am identificat două prezențe în lucrări informative apărute în localitatea natală⁴⁾, fiecare consemnând data nașterii („septembrie 1922”), categoria personalității („antrenor de fotbal”) și titlurile a cinci dintre cele șase cărți apărute până în 1989. „Adulat și controversat – încheie monografia –, Tească a avut un destin talonat de un temperament vulcanic și de pasiunea pentru muncă.”

Și totuși, cine este Constantin Tească?

Până a-l numi scriitor (ceea ce chiar este), se impune să dezvoltăm minimal coordonata profesională de bază a acestuia. A debutat la 10 ani la „Acvila” Giurgiu, iar după încă cinci ani îl găsim în formația de seniori. Pleacă la Ploiești, unde e jucător la „Concordia 1 Mai” și apoi antrenor. De aici începe o adevărată cavalcadă a muncii de descoperitor și șlefuitor de talente fotbalistice, succesiv la trei echipe „Dinamo”: Bacău, Obor și București, urmate de formații din Cluj-Napoca, Iași, Pitești, Galați, Sibiu, Craiova, Brașov etc.⁵⁾ A fost „considerat unul dintre cei mai dotați tehnicieni ai fotbalului nostru din toate timpurile”⁶⁾. Cu unele dintre aceste echipe a reperat succese răsunătoare. Aici este explicația recompensei profesionale de antrenor emerit.

---

²⁾ Ștefan Olteanu, Tească, Constantin, în „Enciclopedia județului Bacău” (coord., Emilian Drehuță), Bacău, Editura „Agora”, 2008, s.v.

³⁾ *Ibidem*.

⁴⁾ Elena Rădulescu, *Personalități giurgiuvene. Dicționar biobibliografic*, Giurgiu, Ed. Pressco, 1995, respectiv Elena Ștefan, Ion Gaghiu, „*Asalt spre crestele destinului*. Dicționarul personalităților giurgiuvene”, Giurgiu, Ed. „Cronos”, 2006

⁵⁾ Circulă informația că a stimulat echipe din eșalonul secund în bătălia pentru performanță, un caz fiind cel al echipei „Bradul” Târgu-Neamț, predecesoarea „Ozanei” și a actualei „Cetatea”.

⁶⁾ Mihai Ionescu, Mircea Tudoran, „*Fotbal de la A la Z*. Fotbalul românesc de-a lungul anilor”, București, Editura Sport-Turism, 1984, p. 410.

Giurgiuveanul nu e singur

Iată alte nume de fotbaliști născuți la Giurgiu sau în județ: Petre Dragomir (n. 1939), Narcis-Răduț Coman (n. 1946), maeștri ai sportului; Victor Pădureanu (n. 1924, comuna Comana), arbitru internațional; Gheorghe Grozea (n. 1945), jucător și arbitru; George Iorgulescu (Gino) (n. 1956), fundaș central; Victor Stănculescu (n. 1934, com. Frățești), antrenor; Radu Troi (n. 1949, com. Dragomirești), antrenor; Ion Voinescu (n. 1929, com. Valea Dragului), antrenor, maestru emerit al sportului. Acesta din urmă a debutat, ca și Constantin Tească, la 10 ani, la „Olimpia” București. O altă coincidență, mai spectaculoasă: Valentin Stănescu, născut tot în 1922 (la București), ajunge și el antrenor emerit, după ce fusese portar (unul dintre cei mai buni la nivel național, de după 1944) și antrenor (inclusiv pentru „Dunărea” Giurgiu, între 1955 și 1958). Ceea ce a realizat Constantin Tească aducând formația băcăuană în prima divizie de fotbal a reușit Valentin Stănescu, pregătind echipa „Steagul roșu” Brașov, în 1969. Eticheta pusă de Mihai Ionescu și Mircea Tudoran pentru omul de fotbal giurgiuvean (vezi nota 5) e similară cu cea potrivită pentru Valentin Stănescu, „considerat antrenorul cu cele mai bune rezultate, pe plan intern, din întreaga istorie a fotbalului românesc”⁷. Și tot în linie sportivă cu implicații giurgiuvene: în 1939, s-a organizat prima „Ceferiadă”, cu ocazia împlinirii a 70 de ani de la inaugurarea primei linii de cale ferată din România: București – Giurgiu. Patru entități s-au născut atunci: Stadionul CFR Giulești, Casa de Cultură CFR (viitorul Teatru Giulești), Palatul CFR și Muzeul CFR.

Bacăul admirator...

Unsprezecele din urbea lui Alecsandri și Bacovia a avut parte de episoade aureolate de succese notabile avându-l la cârmă pe Constantin Tească, în două runde: 1957-1960, respectiv 1965-1967. Promovată în divizia A, a ocupat locurile V, în ediția 1958-1959, și VI (1959-1960), poziții onorabile în tabloul național. Cei ce au colaborat cu el sau pur și simplu l-au cunoscut ca om al cetății sunt și acum marcați de expresivitatea manifestărilor antrenorului și comentatorului de act sportiv.

Recunoașterea dimensiunilor personalității lui Constantin Tească este vizibilă în lucrarea dedicată fotbalului românesc din toate timpurile (vezi nota 5), unde este reprodus tabloul antrenorilor echipei naționale în ordinea următoare: Bogdan-Coloman Braun, Ștefan Dobay, Silviu Ploșteanu, Ilie Oană, Constantin Tească, Angelo Niculescu, Valentin Stănescu, Ștefan Covaci, Mircea Lucescu. Tot aici este publicat un breviar de termeni tehnici și expresii uzuale, în cuprinsul căruia două exemplificări îl au în obiectiv pe Constantin Tească: o dată între cei 15 antrenori emeriți (dintr-un număr de 2985 de antrenori aflați la 1 august 1984 în evidența F.R.F.), urmate de cei cu categoriile I (149), a II-a (459), a III-a (1772) și a IV-a

---

⁷ *Ibidem*, p. 400.

(605). Constantin Tească este numit pentru a ilustra „apărarea în linie”, opusă apărării-beton: „În țara noastră principalul adept al apărării în linie a fost, multă vreme, antrenorul C. Tească”⁸.

... și Craiova îndatorată

Istoria clubului din Bănie începe în toamna lui 1948, rod al inițiativei unui grup de profesori și studenți (în 1950 purta numele „Știința”, iar din 1966 – „Universitatea”). Parcursul este semnificativ: în 1954 intră în divizia B, iar la finele ediției 1963-1964 promovează în divizia A, la cârmă fiind antrenorul N. Oțeleanu. Vara lui 1977 i-a adus Cupa României (după ce echipa câștigase Campionatul 1973-1974), întrecând „Steaua” cu 2-1. Antrenorii C. Tească și C. Deliu au selectat pe Boldici-Berneanu, Tilihoi, Ștefănescu, Purima-Beldeanu, Balaci, Donose-Crișan (Negrilă), Cîrțu, Marcu (Cămătaru). Vara anului următor le aduce din nou Cupa României, Ilie Oană folosind în lotul „încălzit” de C. Tească și C. Deliu, iar în 1979-1980 „Universitatea” câștigă a doua oară Campionatul. „Anul 1980-81 aduce Craiovei, prin «Universitatea», primul event, campionat-cupă”⁹, antrenori fiind Ion Oblemenco și Constantin Oțet. În 1982-1983, în vitrina „Universității” Craiova este așezată a patra Cupă a României. Nu tot lotul fusese primestit.

Publicistul

Constantin Tească a fost o personalitate complexă, dacă luăm în seamă neastâmpărul de a transmite celorlalți, în scris (aceasta nu înseamnă că era un taciturn; dimpotrivă!), experiențele din viața de antrenor și detaliile din competițiile de fotbal mai importante. A început, indirect, din anul 1965, adică la un an de la apariția seriei noi a Revistei „Ateneu”, când publicația băcăuană (întemeiată în 1925 de Grigore Tabacaru și George Bacovia) a găzduit, la rubrica „Sport”, un interviu pe care i l-a acordat publicistului, comentatorului sportiv și scriitorului Mircea Radu Iacoban: „Cu Tească despre fotbal”. Ambii parteneri de dialog sunt oameni de spirit, calitate dovedită de prima pereche interogativă: „REPORTER: *Ce părere aveți despre fotbalul nostru?* C. TEAȘCĂ: *Deocamdată bâjbâie*” și de penultima: „*În perspectivă, veți mai antrena vreo echipă?* C. TEAȘCĂ: *Hm...*”¹⁰ deruta din răspunsul antrenorului a devenit decizie, „Micul Napoleon” dirijând, după 1965, un număr apreciabil de formații, din toată țara.

---

⁸ *Ibidem*, p. 432.

⁹ *Ibidem*, p. 238. (Am suprimat virgula dinaintea predicatului „aduce”. Este una dintre extrem de puținele situații când autorii încalcă normele de punctuație.) La frenezia primirii jucătorilor reveniți din Capitală, am asistat în direct, amestecându-mă printre suporterii aflați la intrarea dinspre „Electroputere” și strigându-și entuziasmul fără margini: „Unu, doi, trei, patru./ Cupa și Campionatu’ ”.

¹⁰ Cf. „Ateneu”, Bacău, [serie nouă], anul II, nr. 6, iunie 1965, p. 14.

În anul 1966 a debutat în Revista „Ateneu” cu secvențe din lucrările pe care le va încredința editurilor. Redacția este satisfăcută de oferta antrenorului publicist: „Începând cu acest număr, revista noastră va publica în cadrul rubricii *Sport* fragmente din cartea lui Constantin Tească, aflată în pregătire”¹¹. Fără a fi dezvăluit titlul acesteia, îi sunt prezentate notele de originalitate: „Cartea încearcă o istorie «romanțată» a fotbalului, dar depășește ambițiile unei lucrări de acest fel prin competența autorului în domeniul sportului cu balonul rotund, ca și prin munca de documentare serioasă ce a stat la baza lucrării. Sântem convinși că venim astfel în întâmpinarea unui mare număr de cititori”¹². Reportajul se numește „Un capăt de poveste care începe pe continentul negru”, despre un african ce își dorește să joace în aceeași echipă cu Eusebio, „pentru că cu el ești mereu învingător”¹³. Au urmat încă 9 episoade (ian. – dec.) din ceea ce va deveni cartea „Din nou pe meridianele fotbalului”, apărută în 1967.

În același an, 1966, Constantin Tească va face parte din colegiul de redacție al Revistei „Fotbal”, cu primul număr la 1 iunie. „Apărem pentru progresul fotbalului românesc și continua sa afirmare, pentru succesele sale și ale întregii mișcări sportive din România [...]”, se spune în editorial. Săptămânalul bucureștean mai are în colectiv pe Constantin Chiriță, Ștefan Covaci, Gh. Dumitrescu, Ion Lupaș, Pavel Marcu, Aurel Neagu, Angelo Niculescu, Andrei Rădulescu, Dumitru Tomescu, Stelian Trandafirescu, Radu Urziceanu, Emerich Vogl, Ion Voica, Ion Voinescu. Revista apare până în 1974¹⁴.

Autorul de beletristică sportivă

A existat o permanentă competiție între statutul de jucător și îndeosebi de antrenor și cel de condeier, în defavoarea celui din urmă. Am constatat aceasta din discuțiile cu jurnaliști sau cu slujitori ai sportului (nu vorbesc de marea masă a spectatorilor) născuți după anul 1940, care se mirau profund când afirmam că Tească a scris nu o carte, ci șase! Unii dintre ei știau eventual de scrierea autobiografică „Ce rău v-am făcut?”, apărută în două tiraje: unul în 1975, și celălalt după numai un an, într-un număr de exemplare amețitor: 30.000 (1975), respectiv 40.000 (1976), tipărite exemplar de Întreprinderea Poligrafică Bacău¹⁵.

---

¹¹ Cf. „Ateneu”, Bacău, [serie nouă], anul 3, nr. 1, ian. 1966, p. 19.

¹² *Ibidem*.

¹³ *Ibidem*.

¹⁴ Cf. *Istoria jurnalismului din România în date* (coord., Marian Petcu), Iași, Ed. Polirom, 2012.

¹⁵ Unul dintre angajații tipografiei băcăuane, Ioan Prăjișteanu (acum redactor-șef al Revistei „Plumb”), își amintește că în acei ani cartea circula din mână în mână, iar editorii ieșeni s-au declarat satisfăcuți de calitatea tiparului și mai ales a legătoriei. Exemplarele aflate la Biblioteca Județeană „C. Sturza” Bacău, recondiționate până la ultima rezistență materială, demonstrează audiența ridicată de care s-a bucurat cartea celui ce a lăsat urme adânci în memoria jucătorilor, spectatorilor și activiștilor sportivi din urbea lui Alecsandri și Bacovia. Deși au avut tiraje impresionante, cărțile lui Tească sunt o raritate. Am declanșat o adevărată expediție culturală, pe internet, contactând anticariatele online, încât acum am

Prima carte, apărută la Editura Uniunii de Cultură Fizică și Sport, este „Fotbal și fotbaliști la diferite meridiane” (1962), marcând patru decenii de viață ai autorului. Cu subtitlul „Însemnări de spectator și antrenor”, lucrarea se deschide cu o explicație: „Însemnările din această carte cuprind o perioadă în care m-am ocupat mai ales de tinerele mlădițe ale fotbalului nostru – juniorii –, care au devenit, cu regularitate, participanți la confruntările turneului F.I.F.A., devenit apoi U.E.F.A. Împreună cu tinerii noștri jucători, am trăit din plin bucuria victoriilor lor finale din edițiile anilor 1955 și 1956, când echipa țării noastre s-a clasat pe primul loc în grupele în care a jucat. De-a lungul anilor am gustat însă și din cupa amară a înfrângerii. Din toate m-am străduit să învăț. Dacă am reușit sau nu [...] las altora dreptul să aprecieze”¹⁶. Cartea reprezintă un debut remarcabil al autorului, care știe să îmbine informația tehnică (echipe, turnee, scoruri, jucători, antrenori etc.) cu aceea a călătorului pe alte meleaguri, atras de istoria și cultura locurilor, sau a eroului implicat decisiv sau nu în viața clocotitoare a mediului fotbalistic. Tirajul: 18.000 ex.

După trei ani, C. Tească dă la iveală a doua carte, cu profil apropiat: „Fotbal la poalele Cordilierilor”, cronică a ediției a VII-a a Campionatului Mondial de Fotbal din Chile. În deschidere, aflăm că și-a făcut conștiincios temele, în „câteva carnete dolofane”, pline de însemnări, confruntate cu „maldărul de tipărituri” pe care le-a luat cu sine. Cuvântul-înainte îi aparține lui Eugen Barbu, care îl compară pe autor cu Don Quijote, capabil de „gesturi napoleoniene”, reportajul său fiind „un model de proză modernă pe teme sportive”¹⁷. Tirajul: 16.000 ex.

A treia carte, „Din nou pe meridianele fotbalului” (Buc., Editura Uniunii de Cultură Fizică și Sport, 1967), este tot despre fotbalul mondial, urmare a experienței de la Cupa Mondială din Anglia anulului 1966. Prefațatorul, același Eugen Barbu, îi recunoaște autorului inteligența și perseverența („o petardă vie”), căci „omulețul nostru nu are numai farmec de povestitor oral; el este un bun reporter al fotbalului”¹⁸. Tirajul: 35.000 ex.

Urmează două cărți de beletristică sportivă: „Ce rău v-am făcut?” (1975; tiraj nou, 1976) și, respectiv, „Păpușarii” (1984). Prima este o scriere cu apăsător accent autobiografic („Sânt sigur că am venit pe lume în tovărășia mingii”¹⁹ este primul enunț, alături de o fotografie a autorului, la doi ani, „cu mingea la picior, cu plete,

---

chiar și câte patru exemplare dintr-un titlu, pe care le voi dona bibliotecilor. Bucuria a fost să descopăr și înscrisul lui Tească într-o dedicație și un autograf.

¹⁶ Constantin Tească, *Fotbal și fotbaliști la diferite meridiane*, București, Editura Uniunii de Cultură Fizică și Sport, 1962, p. 7. (Virgula ne aparține. Prepoziția din titlu, „la”, este discutabilă; pare mai potrivită prepoziția „pe”, așa cum va apărea în alt titlu, în 1967.)

¹⁷ Eugen Barbu, cuvânt-înainte la „Fotbal la poalele Cordilierilor”, de Constantin Tească; București, Editura Uniunii de Cultură Fizică și Sport, 1965, p. 6.

¹⁸ Idem, cuvânt-înainte la „Din nou pe meridianele fotbalului”, de Constantin Tească; București, Editura Uniunii de Cultură Fizică și Sport, 1967, p. 7

¹⁹ Constantin Tească, *Ce rău v-am făcut?*, Iași, Editura „Junimea”, 1975, p. 7.

îmbrăcat într-un splendid costum de *marinel*. Ochii mici și scânteietori căutau încă de atunci să cuprindă înălțimea unor piscuri după care aveam să jinduiesc tot restul vieții [...]”²⁰. Cartea, prefăcută iarăși de Eugen Barbu („Mi-a revenit rolul de antrenor literar al lui Constantin Teacă”, mărturisește scriitorul și cronicarul sportiv²¹, este și un posibil manual de morală sportivă și în general umană. Editorul găsește că avem aici „o insistență pledoarie pentru seriozitate și temeinicie în sport”²². Tirajele: 30.000, respectiv 40.000 ex.

„Păpușarii” are deja coordonatele unei lucrări literare: apare la Editura „Cartea Românească” (specializată în scrieri beletristice), sub veghea lui Mircea Ciobanu, un veritabil scriitor și intelectual, și vehiculează o metaforă nu caducă: păpușarul, adică mânuitorul de marionete. Cuvântul-înainte îi aparține lui Dan-Claudiu Tănăsescu, care îl etichetează pe autor drept „cel mai mare antrenor din fotbalul nostru”²³ dar și „un scriitor autentic”²⁴. E „neîndurător cu incompetența, cu necinstea, cu lenea și diletantismul”²⁵ pentru că dorește „dezvoltarea fotbalului științific”²⁶. Tiraj neprecizat.

Ultima carte înseamnă și o în întoarcere la tematica inițială, într-o tratare aproape tehnică, anunțată din titlu: „Competiții de neuitat”. Este o retrospectivă cuprinsă între o constatare („Fotbalul, legendă vie și adevăr crud” – capitolul I) și o doleanță: „Ce să mai fac... ca să vă plac?” Acest ultim capitol se încheie cu speranța că „performanța fotbalului românesc va veni cândva...”²⁷.

Ar mai fi o lucrare a cărei copertă se află pe internet: „*Piticul și restul lumii*. Dialog la gura sobei cu Titi Teacă”, de George Mihalache (sine loco, Editura BREN, sine anno).

La centenar

Mărturisesc că nu știam mai nimic despre Constantin Teacă, decât că în 2022 se împlinesc 100 de ani de la naștere. Cercetând fondurile bibliotecilor mari din Bacău (a Universității „Vasile Alecsandri” și desigur cea județeană), am dedus că antrenorul-scriitor este prea puțin cunoscut. În chiar ziua centenarului, am scris pentru site-ul

---

²⁰ *Ibidem*, pp. 7-8. Ambele tiraje (1975, 1976) conțin la pagina 7, rândul 1 de jos, o eroare tipografică ambiguă: „înălțimea” (pentru „înălțimea”).

²¹ Eugen Barbu, „Avertisment” la *Ce rău v-am făcut?*, op. cit., p. 5.

²² *Ibidem*, cap. IV (redactor de carte, Vasile Șuvăială).

²³ Dan-Claudiu Tănăsescu, cuvânt-înainte la „Păpușarii”, de Constantin Teacă; București, Editura „Cartea Românească”, 1984, p. 5.

²⁴ *Ibidem*.

²⁵ *Ibidem*.

²⁶ Constantin Teacă, Păpușarii, op. cit., p. 7 („Eu despre... mine!...”).

²⁷ Idem, Competiții de neuitat, București, Editura Sport-Turism, 1989, p. 251.

cotidianului „Deșteptarea” un medalion sumar, reluat în varianta tipărită a ziarului²⁸, promițându-mi că voi dezvolta subiectul într-un alt moment. Acesta s-a ivit acum, la pregătirea buletinului istoric editat de Liceul Teoretic „Vasile Conta” din Târgu-Neamț. În ziua de 25 septembrie 2022, în absența unei manifestări dedicate centenarului nașterii lui Constantin Tească, l-am evocat prin amintirile humuleșteanului Dumitru Dănilă, care ne-a relatat cu lux de amănunte (la nivel de minut din partidele României cu Spania și Ungaria) experiența de spectator de la distanță și apoi, aceea de cititor al bestsellerului „Ce rău v-am făcut?”

„Gazeta sporturilor”, în ediția de luni, 26 septembrie 2022, publică două pagini despre „unul dintre cele mai pitorești și controversate personaje care au existat în soccerul autohton”²⁹.

În loc de concluzii

Personajul însemnărilor de față nu a făcut parte dintre cei alinați de destin. Deși a alcătuit câteva lucrări despre fotbal atent elaborate, nici una nu-și află locul în bibliografia consultată de noi, iar unele dintre cele care ilustrează reportajul sau meditația pe tema eticii sportive în general nu au fost comentate dintr-o perspectivă literară.

De altfel, Constantin Tească nu e singurul autor de lucrări tematice. Mihai Ionescu și Mircea Todoran ne-au dat o cuprinzătoare monografie a acestui sport la nivel național (1984, 533 p.), iar apoi doar Mihai Ionescu, aceeași radiografie pentru fotbalul mondial (1988, 648 p.), autentice enciclopedii ale acestui „sport al sporturilor”³⁰. Capitolul al V-lea, „Fotbalul printre muze”, realizat de Victor Bănciulescu, oferă o imagine de ansamblu a literaturii dedicate fotbalului, începând cu „Ultimul minut”, de Mihail Pop (1958) și „Unsprezece”, de Eugen Barbu (1960) și încheind – la nivelul anului 1988 – cu „Cinci ani cu Belphegor”, de Radu Cosașu (1975) și „Cronici afurisite”, de Fănuș Neagu (1977). „Reportajul literar fotbalistic și-a găsit campionii în volumele lui Ioan Chirilă și ale lui Constantin Tească”³¹. Alți autori provin din mediul sportiv: Tudor Vasile (n. 1921, cu „Prin arhipelagul nipon” și „Un secol de fotbal”), Petre Dragomir (n. 1939, cu „Băieții de pe gazon” și „Cu fotbalul pe continentul sud-american”), Nicolae Petrescu (n. 1913, cu „Carte pentru fotbaliștii de mâine” și „Fotbal pe culmile performanței”), Mihai V. Ionescu (n. 1925, cu „Fotbal –

---

²⁸ Ioan Dănilă, Centenar. Antrenorul-scriitor Constantin Tească, în „Deșteptarea”, Bacău, [anul XXXI], nr. 9243, din 28.09. 2022, p. 6; disponibil la adresa <https://www.desteptarea.ro/centenar-antrenorul-scriitor-constantin-teasca/>

²⁹ Adrian Florea, Liviu Manolache, Un veac de la nașterea „Micului Napoleon”, în „Gazeta sporturilor”, 26 sept. 2022, pp. 12-13.

³⁰ Mihai Ionescu, „Fotbal de la A la Z. Fotbalul mondial de-a lungul anilor”, București, Editura Sport-Turism, 1988, p. 5.

³¹ *Ibidem*, p. 550.

tehnică și stil”, „Fotbal pe contraatac” și „Antrenori la ora confesiunilor”, Angelo Niculescu (n. 1921, cu „Corabia cu 11 pasageri”), Victor Stănculescu (n. 1934, cu „Ghidul antrenorului de fotbal”, „Profilul psihosocioprofesional al antrenorului” etc.) ș.a.

Subiectul Constantin Teașcă merită a fi selectat pentru o lucrare de licență, dacă nu una de doctorat, din care poate rezulta lesne o monografie.

Bibliografie selectivă

Dănilă, Ioan, *Centenar. Antrenorul-scriitor Constantin Teașcă*, în „Deșteptarea”, Bacău, [anul XXXI], nr. 9243, din 28.09. 2022.

disponibil la adresa <https://www.desteptarea.ro/centenar-antrenorul-scriitor-constantin-teasca/>
Florea, Adrian, Manolache, Liviu, *Un veac de la nașterea „Micului Napoleon”*, în „Gazeta sporturilor”, 26 sept. 2022.

Ionescu, Mihai, *Fotbal de la A la Z. Fotbalul mondial de-a lungul anilor*, București, Editura Sport-Turism, 1988.

Ionescu, Mihai, Tudoran, Mircea, *Fotbal de la A la Z. Fotbalul românesc de-a lungul anilor*, București, Editura Sport-Turism, 1984.

Istoria jurnalismului din România în date (coord., Marian Petcu), Iași, Ed. Polirom, 2012

Ștefan, Elena, Gaghii, Ion, *Asalt spre crestele destinului. Dicționarul personalităților giurgiuvene*, Giurgiu, Ed. „Cronos”, 2006.

Olteanu, Ștefan, *Enciclopedia județului Bacău* (coord., Emilian Drehuță), Bacău, Editura „Agora”, 2008, s.v.

Rădulescu, Elena, *Personalități giurgiuvene. Dicționar biobibliografic*, Giurgiu, Ed. Pressco, 1995.

Constantin Teașcă, *Ce rău v-am făcut?*, Iași, Editura „Junimea”, 1975.

Idem, *Competiții de neuitat*, București, Editura Sport-Turism, 1989.

Idem, *Fotbal și fotbaliști la diferite meridiane*, București, Editura Uniunii de Cultură Fizică și Sport, 1962.

Idem, *Păpușarii*, București, Editura „Cartea Românească”, 1984.

„Ateneu”, Bacău, [serie nouă], anul II, nr. 6, iunie 1965.

„Ateneu”, Bacău, [serie nouă], anul 3, nr. 1, ian. 1966.

